

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI ANONİM ŞİRKETİ
KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU
2020

BU RAPOR HAKKINDA

Pegasus, 2020 yılında kurumsal sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesine uygun olarak raporlamaktadır.

2020 Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporumuz, Genel İlkeler, Çevresel İlkeler, Sosyal İlkeler ve Kurumsal Yönetim İlkeleri başlıkları altında uyum faaliyetlerimizi özetlemekte ve tüm bu çalışmaların kavramsal çerçevesini ortaya koymaktadır. Rapor, bu doğrultuda, Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesinde yer alan her bir uyum başlığını listeleyerek ilgili başlık kapsamındaki çalışmalarımızı ve referanslarımızı açıklamaktadır.

GENEL MÜDÜRÜMÜZÜN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

Pegasus Hava Yolları olarak, hava yoluyla yolculuğun herkesin hakkı olduğuna inanıyor, 2005 yılından bu yana Türkiye’de ilk kez uyguladığımız “*düşük maliyetli hava yolu*” iş modeliyle misafirlerimize uygun fiyatlı ve genç uçaklarla seyahat etme imkânı sağlıyoruz. 2018 yılı itibarıyla başlattığımız dijital dönüşüm çerçevesinde, “*Türkiye’nin dijital hava yolu*” olarak misafir odaklı yaklaşımımızla onların seyahat deneyimlerini kolaylaştıracak dijital teknolojiler ve benzersiz yenilikler sunuyoruz. Bütün bunları gerçekleştirirken de tüm operasyonlarımızı ve faaliyetlerimizi “*sürdürülebilir çevre*” anlayışıyla yönetiyoruz.

Yaşam döngüsü çerçevesinde çevreye olumsuz etkilerin en aza indirilmesi ve kirliliğin önlenmesi, çevre politikamızda önemli bir yer tutuyor. Uçak modelinin yakıt tüketimine etki performansı, ağırlık azaltma çalışmaları, rota optimizasyonu, tek motor taksi uygulaması, taksi yollarında yapılan iyileştirmeler gibi tedbirlerle çevreye olumsuz etkilerin en aza indirilmesi için çalışıyoruz.

İklimin korunması ve küresel ısınmayla mücadele kapsamında ulusal ve uluslararası regülasyonlar çerçevesinde izleme, raporlama ve iyileştirme çalışmalarımız bulunuyor. Karbon Saydamlık Projesi kapsamında raporlamalarımız ve iyileştirmelerimiz halka açık şekilde paylaşılıyor. 2020 yılında, 5 yıldır aldığımız B skorunu bu yıl A-’ye yükselttik. 129 Türk şirketinin yer aldığı listede A- skorunu alabilen 8 şirketten biri olduk. Türkiye’de ulaşım sektörü içerisinde en yüksek skoru alan şirket olmaktan ve globalde hava yolları arasında ikinci sırada yer almaktan gurur duyuyoruz. Bunlar, sürdürülebilir bir dünya için yaptıklarımızdan sadece birkaçı...

Diğer yandan çalışanlarımız, misafirlerimiz ve etki ettiğimiz diğer paydaşlarımızın haklarının korunması, konularının iyileştirilmesi için pek çok farklı girişimimiz bulunmakta.

2013 yılından bu yana halka açık bir şirket olarak pay sahipliği ve yatırımcılara erişim açısından da kapsamımızı genişlettik. Her geçen yıl çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim alanında daha fazla sorumluluk alarak tüm paydaşlarımız için daha iyi bir kurumsal birey olmayı amaçladık. Bu çalışmalarımızı 2021 yılında yayımladığımız ilk Sürdürülebilirlik Raporumuzla bütünsel bir yaklaşım içinde sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu ivmeyi koruyarak, önümüzdeki yıllarda da sürdürülebilirlik faaliyetlerimizi sizlerle ulusal ve uluslararası standartlar doğrultusunda paylaşmayı hedefliyoruz.

Gerek gelişen uçak teknolojilerinden faydalanarak filomuzun dönüşümüyle, gerekse ağırlık azaltma çalışmaları gibi operasyonel iyileştirmelerle sürdürülebilir gelecek hedefiyle çalışmaya devam edeceğiz. Bizimle birlikte yürüyerek bu hedefe destek olan tüm paydaşlarımıza en içten teşekkürlerimizi iletiyorum.

Saygılarımla,

Mehmet T. NANE

Genel Müdür

Pegasus Hava Yolları

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Raporun takip eden bölümlerinde detaylı olarak açıklanan faaliyetlerimizi Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ("BMSKA") ile aşağıda tabloda gösterilen şekilde ilişkilendirmekteyiz:

SKA	İLGİLİ BAŞLIKLAR
	<ul style="list-style-type: none"> - Pegasus Akademi bünyesinde çalışanlarımızın kişisel, yönetsel ve mesleki gelişimlerine yönelik Eğitim ve Gelişim Programları - Uçuş Akademi koordinasyonunda Üniversiteler, Uçuş Okulları ve Meslek Yüksek Okulları ile birlikte yürütülen Pilot ve Kabin Görevlisi Yetiştirme ve Uzun Dönem Teknisyen Staj Programları - Pegasus Akademi tarafından yürütülen Üniversite iş birlikleri (MBA) - Eğitim alanında gerçekleştirdiğimiz bağış ve yardımlar
	<ul style="list-style-type: none"> - BM Kadının Güçlenmesi Platformuna katılan ilk hava yolu - IATA 25by2025 Platformuna katılım - SHGM Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Komisyonu üyesi - Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik STK'lar ile iş birliklerimiz - Fırsat eşitliği, iş yerinde çeşitliliğin sağlanması ve tüm çalışanlara eşit hak ve fırsatlar tanınmasına yönelik işe alım ve insan kaynakları süreç ve politikamız
	<ul style="list-style-type: none"> - Teknoloji ve altyapı yatırımları yoluyla fosil yakıt tüketimi azaltımı - Yatırım süreçlerinde çevreye daha az zararlı alternatiflerin tercihi - Filo stratejisi ve planlaması

<p>8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Teknoloji ve altyapı yatırımları yoluyla fosil yakıt tüketimi azaltımı - Yatırım süreçlerinde çevreye daha az zararlı alternatiflerin tercihi - Filo stratejisi ve planlaması - İş yapış şekillerimiz, iletişimimiz, süreçlerimiz, birlikte nasıl çalıştığımız gibi farklı alanlara yönelik Çalışan Bağlılığı ve Etkinliği Anketleri ve benzeri katılımcı iş yeri uygulamaları - Sürdürülebilir ve karlı büyümeyi sağlamak için Pegasus'un uzun vadeli hedef ve stratejileri doğrultusunda yüksek performansı teşvik edecek insan kaynakları uygulamalarımız
<p>9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - "Türkiye'nin Dijital Havayolu" olarak tüm süreçlerimizde teknolojinin tüm imkanlarından faydalanmayı hedefliyoruz - Teknolojik gelişmeleri hem misafirlerimiz hem de çalışanlarımızın hayatını ve işlerini kolaylaştırmak için değerlendiriyoruz
<p>10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Düşük maliyetli taşıyıcı iş modelimiz ile havayoluyla yolculuğun herkesin hakkı olduğuna inanıyoruz - Türkiye'de havacılığı değiştiren yaklaşımımız ile havayolu taşımacılığını erişilebilir, düşük maliyetli ve yalın bir hizmet olarak misafirlerimize sunuyoruz
<p>11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Dünya'daki diğer düşük maliyetli taşıyıcılardan farklı olarak büyük bir uçuş ağını birbirine bağlıyoruz - Türkiye'de 35 uçuş noktasını 42 ülkede 76 uçuş noktasına bağlıyoruz
<p>12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Tüm süreçlerimizde çevresel etki ve boyutlarımızı değerlendiriyoruz - Gerekli önleyici ve iyileştirici adımları atıyoruz - Atık ve emisyon için izleme ve mümkünse azaltma ve önleme çalışmalarımızı sürdürüyoruz - Bu perspektifin tedarik zincirimiz boyunca uygulanması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz

	<ul style="list-style-type: none"> - İklim değişikliği ile mücadele için emisyonlarımızı azaltacak yönde yatırımlar yapıyoruz - Yurt içi ve yurt dışında çalışmalara doğrudan ve üye olduğumuz sektör kuruluşları üzerinden katılım ve destek sağlıyoruz - Teknolojik gelişmelerin, alternatif yakıtların ve sürdürülebilir enerji kaynakları önemli fırsatlar olarak değerlendiriyoruz
	<ul style="list-style-type: none"> - Tüm paydaşlarımızla sürekli iletişim halinde kalarak hem fikir alışverişinde bulunuyoruz hem de ödev paylaşımı yapıyoruz - Bu çalışmaların çıktılarını toplumsal konularda değer yaratan ve amaçlara ulaşmaya imkan veren araçlar olarak görüyoruz

1. GENEL İLKELER

A. Strateji, Politika ve Hedefler

1.1. *Yönetim Kurulu ÇSY öncelikli konularını, risklerini ve fırsatlarını belirler ve buna uygun ÇSY politikalarını oluşturur. Söz konusu politikaların etkin bir biçimde uygulanması bakımından; Ortaklık içi yönerge, iş prosedürleri vs. hazırlanabilir. Bu politikalar için Yönetim Kurulu kararı alır ve kamuya açıklar.*

Pegasus Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası, Yönetim Kurulumuz tarafından belirlenerek internet sitemiz ve Kamuyu Aydınlatma Platformu üzerinden kamuya açıklanmıştır. Kurumsal sürdürülebilirlik kapsamındaki çalışmalarımız bu politikaya göre yürütülmektedir.

PEGASUS KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI

Pegasus Hava Yolları olarak:

- faaliyetlerimiz ile ilişkili çevresel, sosyal ve kurumsal sürdürülebilirlik hedeflerini tanımlamayı,
- bu hedeflere ulaşmak amacıyla süreçlerin işletilmesi için gerekli organizasyonel sorumlulukları tanımlamayı,
- paydaşlarımızda kurumsal sürdürülebilirlik konusunda farkındalık yaratarak sürdürülebilirlik uyum programımızı sürekli iyileştirmeyi taahhüt ederiz.

Bu taahhütlerimizi yerine getirirken uygulanabilir ulusal ve uluslararası standartlar, yasal düzenlemeler ve kurumsal taahhütlerimizi dikkate alırız.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/politikalar>

1.2. ÇSY politikalarına, risk ve fırsatlarına uygun Ortaklık Stratejisini belirler. Ortaklık stratejisi ve ÇSY politikalarına uygun kısa ve uzun vadeli hedeflerini belirler ve kamuya açıklar.

Şirketimiz, Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası kapsamında çevre, sosyal ve kurumsal yönetim başlıklarından her biri için temel uyum stratejisini aşağıda belirtilen standartlar doğrultusunda şekillendirmektedir:

ÇEVRESEL : ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi; Karbon Saydamlık Projesi (“CDP”); Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı – ICAO Uluslararası Havacılık Faaliyetleri için Karbon Dönüşüm ve Azaltma Programı (“CORSA”); Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (“EU ETS”).

SOSYAL : ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi; ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi; ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi; SHGM İşletme Ruhsatı; EASA TCO (Üçüncü Ülke İşletme Belgesi); IATA IOSA (Operasyonel Emniyet Denetimi); SHY-145/JAR-145/SHY-147/SHY-M Onaylı Bakım Kuruluşu, Onaylı Bakım Eğitimi ve Sınav Kuruluşu ve Bakım Yönetim Yetkileri; SHGM TRTO (Tıp Eğitimi Organizasyonu) Yetkisi ve diğer SHGM Eğitim Yetkileri.

KURUMSAL YÖNETİM : BIST Kurumsal Yönetim Endeksi, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/politikalar>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>
- <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/165/bist-surdurulebilirlik-endeksi>

B. Uygulama / İzleme

1.3. ÇSY politikalarının yürütülmesinden sorumlu komiteleri/birimleri belirler ve kamuya açıklar. Sorumlu komite/birim, politikalar kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleri yılda en az bir kez ve her halükarda Kurul’un ilgili düzenlemelerinde yıllık faaliyet raporlarının kamuya açıklanması için belirlenen azami süreler içerisinde kalacak şekilde Yönetim Kuruluna raporlar.

Şirketimiz bünyesinde ÇSY politikaları, Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası çerçevesinde oluşturulan Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından yürütülmektedir. Pegasus Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, Pegasus İnsan Kaynakları, Teknik, Yatırımcı İlişkileri ve Hukuk Müşavirliği & Genel Sekreterlik bölüm temsilcilerinden oluşturulmuştur. Çalışma Grubu Kurumsal İletişim ve Uyumluluk İzleme bölümleri ile iş birliği içerisinde hareket eder. Çalışma Grubu, faaliyetlerini yıllık faaliyet raporunun kamuya açıklanması öncesinde Yönetim Kuruluna ve Yönetim Kurulu Kurumsal Yönetim Komitesine raporlamaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

1.4. Belirlenen kısa ve uzun vadeli hedefler doğrultusunda uygulama ve eylem planlarını oluşturur ve kamuya açıklar.

Çevresel hedeflerimiz ve buna bağlı uygulama ve eylem planlarımız CDP ve CORSIA raporlamamız kapsamında belirlenerek kamuya açıklanmaktadır. Sosyal ve kurumsal yönetim alanlarındaki uygulama ve eylem planlarımız yıllık faaliyet raporlarımız ekinde yer alan kurumsal yönetim uyum beyanımız ve burada atıf yapılan Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

1.5. ÇSY Kilit Performans Göstergelerini (KPG) belirler ve yıllar bazında karşılaştırmalı olarak açıklar. Teyit edilebilir nitelikteki verilerin varlığı halinde, KPG'leri yerel ve uluslararası sektör karşılaştırmalarıyla birlikte sunar.

Çevresel kilit performans göstergelerimiz CDP raporlamamız kapsamında, sosyal ve kurumsal yönetim alanlarındaki kilit performans göstergelerimiz ise yıllık faaliyet raporlarımız ekinde yer alan kurumsal yönetim uyum beyanımız ve burada atıf yapılan Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

1.6. İş süreçlerine veya ürün ve hizmetlere yönelik sürdürülebilirlik performansını iyileştirici inovasyon faaliyetlerini açıklar.

İş süreçlerimize veya ürün ve hizmetlerimize yönelik sürdürülebilirlik performansını iyileştirici inovasyon faaliyetlerimiz yıllık faaliyet raporlarımızın 3. Bölümünde (*Şirketin Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları*) kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Operasyonel faaliyetlerimizin çevreye olan etkisini azaltıcı iyileştirici inovasyon faaliyetlerimiz ayrıca CDP raporuyla kamuoyuna ve uçuşlardan kaynaklı emisyonlarımız CORSIA ve EU ETS raporlamalarıyla yetkili merciler ile paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

C. Raporlama

1.7. Sürdürülebilirlik performansını, hedeflerini ve eylemlerini yılda en az bir kez raporlar ve kamuya açıklar. Sürdürülebilirlik faaliyetlerine ilişkin bilgileri faaliyet raporu kapsamında açıklar.

Bu Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporu, Şirketimizin sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerine ilişkin olarak yayımladığı ilk kapsamlı raporu oluşturmaktadır. Sürdürülebilirlik performansı, hedefler ve eylemlere ilişkin raporlama yıllık ve dönemsel güncellemeler itibarıyla 2021 yılında sürdürülecektir. ÇSY çerçevesine ilişkin performans, hedef ve eylemlere yönelik diğer tüm belgeler Pegasus Yatırımcı İlişkileri İnternet Sitesinin Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirme sekmelerinde açıklanmaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>

1.8. Paydaşlar için ortaklığın konumu, performansı ve gelişiminin anlaşılabilmesi açısından önemli nitelikteki bilgilerin, doğrudan ve özlü bir anlatımla paylaşılması esastır. Ayrıntılı bilgi ve verileri kurumsal internet sitesinde ayrıca açıklayabilir, farklı paydaşların ihtiyaçlarını doğrudan karşılayan ayrı raporlar hazırlayabilir.

Bu Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporu, Şirketimizin sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerine ilişkin olarak yayımladığı ilk kapsamlı raporu oluşturmaktadır. Sürdürülebilirlik performansı, hedefler ve eylemlere ilişkin raporlama yıllık ve dönemsel güncellemeler itibarıyla 2021 yılında sürdürülecektir. ÇSY çerçevesine ilişkin performans, hedef ve eylemlere yönelik diğer tüm belgeler Pegasus Yatırımcı İlişkileri İnternet Sitesinin Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirme sekmelerinde açıklanmaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>

1.9. Şeffaflık ve güvenilirlik bakımından azami özen gösterir. Dengeli yaklaşım kapsamında açıklama ve raporlamalarda öncelikli konular hakkında her türlü gelişmeyi objektif bir biçimde açıklar.

Bu Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporu, Şirketimizin sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerine ilişkin olarak yayımladığı ilk kapsamlı raporu oluşturmaktadır. Sürdürülebilirlik performansı, hedefler ve eylemlere ilişkin raporlama yıllık ve dönemsel güncellemeler itibarıyla 2021 yılında sürdürülecektir. ÇSY çerçevesine ilişkin performans, hedef ve eylemlere yönelik diğer tüm belgeler Pegasus Yatırımcı İlişkileri İnternet Sitesinin Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirme sekmelerinde açıklanmaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>

1.10. Faaliyetlerinin Birleşmiş Milletler (BM) 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından hangileri ile ilişkili olduğu hakkında bilgi verir.

Faaliyetlerimizin Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporumuzun giriş bölümünde yer almaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

1.11. Çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularında aleyhte açılan ve/veya sonuçlanan davalara ilişkin açıklama yapar.

ÇSY konularında Şirketimiz aleyhinde açılan ve/veya sonuçlanan davalara ilişkin genel bilgiler yıllık faaliyet raporlarımızın 4F Bölümünde (*Kamu Denetimine İlişkin Açıklamalar*) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) üzerinden açıklanmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

D. Doğrulama

1.12. Bağımsız üçüncü taraflara (bağımsız sürdürülebilirlik güvence sağlayıcılarına) doğrulatıldığı takdirde, sürdürülebilirlik performans ölçümlerini kamuya açıklar ve söz konusu doğrulama işlemlerinin artırılması yönünde gayret gösterir.

Şirketimiz, ÇSY çalışmalarına yönelik bilgilerin bağımsız üçüncü taraflarca doğrulanması, performans ölçümü ve derecelendirme sağlanmasına önem vermektedir. Bu kapsamda faaliyetlerimize yönelik yeterlilik belgeleri (SHGM, EASA, IATA, ISO, vb.), doğrulama ve derecelendirme çalışmaları (Doğrulanmış CORSIA ve EU ETS raporlarının genel bilgilerini içeren CDP raporu, Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirme, vb.) Kurumsal ve Yatırımcı İlişkileri İnternet Sitelerimiz üzerinden kamuoyuna duyurulmaktadır.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>

2. ÇEVRESEL İLKELER

2.1. Çevre yönetimi alanındaki politika ve uygulamalarını, eylem planlarını, çevresel yönetim sistemlerini (ISO 14001 standardı ile bilinmektedir) ve programlarını açıklar.

Pegasus, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi sertifikasına sahiptir. Pegasus, çevresel etki ve yönetim alanındaki faaliyetlerini Çevre Politikası, CDP, CORSIA ve/veya EU ETS kapsamında kamuya ve yetkili mercilere açıklamaktadır.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.2. Çevre ile ilgili kanun ve ilgili diğer düzenlemelere uyum sağlar ve bunları açıklar.

Çevre ile ilgili yasal uyum kontrol ve uygulama adımları ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında yönetilmektedir. Havacılık faaliyetleri için karbon dengeleme ve azaltma çalışmaları Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı "ICAO" ve T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü "SHGM" düzenlemelerine göre yürütülmektedir.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.3. Sürdürülebilirlik İlkeleri kapsamında hazırlanacak raporda yer verilecek çevresel raporun sınırı, raporlama dönemi, raporlama tarihi, veri toplama süreci ve raporlama koşulları ile ilgili kısıtları açıklar.

ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında belirlenen coğrafi kapsam, İstanbul/Kurtköy Genel Müdürlük binamız ve İstanbul Sabiha Gökçen, İzmir Adnan Menderes ve Antalya havalimanlarında faaliyet gösterdiğimiz tesisleri içermektedir. Diğer yandan CDP ile ilgili sera gazı envanteri izleme ve raporlama çalışmalarının kapsam ve koşulları 2019 yılına ilişkin Emisyon Raporlama Çalışmamızda kamuoyu ile paylaşılmıştır. CORSIA ve EU ETS raporlaması ile ilgili mercilere uçuş kaynaklı karbon emisyonu raporlaması yapılmıştır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.4. Çevre ve iklim değişikliği konusuyla ilgili ortaklıktaki en üst düzey sorumluyu, ilgili komiteleri ve görevlerini açıklar.

Şirketimiz bünyesinde ÇSY politikaları, Kurumsal Sürdürülebilirlik Politikası çerçevesinde oluşturulan Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından yürütülmektedir. Pegasus Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, Pegasus İnsan Kaynakları, Teknik, Yatırımcı İlişkileri ve Hukuk Müşavirliği & Genel Sekreterlik bölüm temsilcilerinden oluşturulmuştur. Çalışma Grubu Kurumsal İletişim ve Uyumluluk İzleme bölümleri ile iş birliği içerisinde hareket eder. Çalışma Grubu, faaliyetlerini yıllık faaliyet raporunun kamuya açıklanması öncesinde Yönetim Kuruluna ve Yönetim Kurulu Kurumsal Yönetim Komitesine raporlamaktadır. Çevre ve iklim değişikliği konusuyla ilgili ortaklıkta en üst düzey icra sorumluluğu Şirket Genel Müdürümüze aittir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.5. Hedeflerin gerçekleştirilmesi de dâhil olmak üzere, çevresel konuların yönetimi için sunduğu teşvikleri açıklar.

Pegasus, operasyonel hedefleri kapsamında çevresel konuların yönetimi için belirlediği hedefleri kurum karnesi modeline uygun olarak takip etmektedir. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi 2020 yılı itibarıyla bireysel performans yönetim sistemi kapsamında belirli çalışanlarımız için bireysel hedefler ile bağlantılıdır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.6. Çevresel sorunların iş hedeflerine ve stratejilerine nasıl entegre edildiğini açıklar.

Pegasus, operasyonel hedefleri kapsamında çevresel konuların yönetimi için belirlediği hedefleri kurum karnesi modeline uygun olarak takip etmektedir. Kurum karnesinde yer alan hedefler için kilit performans göstergeleri ("KPG") ve hedef sorumluları belirlenmiştir ve hedeflerin takibi üst yönetim tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Yönetim Kurulu çalışmaları kapsamında kurumsal sürdürülebilirlik ve bu kapsamda çevresel ilkelerin stratejik gözetimi yıllık aralıklar ile Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından takip edilmektedir. Şirketimizin risk envanteri kapsamında gözden geçirilmesi gereken konular ise Riskin Erken Saptanması Komitesine iki aylık raporlama dönemlerinde aktarılmakta ve Komitelerin desteğiyle Yönetim Kurulu seviyesinde raporlama ve gözetim ortamı sağlanmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.7. İş süreçlerine veya ürün ve hizmetlerine yönelik sürdürülebilirlik performanslarını ve bu performansını iyileştirici faaliyetlerini açıklar.

İş süreçlerine, ürün ve hizmetlere yönelik çevresel sürdürülebilirlik performansı Madde 2.5 ve 2.6'da belirtilen çerçeve kapsamında takip edilmektedir. Sera gazı salınımı sınırlandırma ve azaltma çalışmaları CDP kapsamında ve uçuş kaynaklı emisyon bilgileri CORSIA ve EU ETS kapsamında raporlanmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.8. Sadece doğrudan operasyonlar bakımından değil, ortaklık değer zinciri boyunca çevresel konuları nasıl yönettiğini ve stratejilerine tedarikçi ve müşterileri nasıl entegre ettiğini açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.9. Çevresel konularda (sektörel, bölgesel, ulusal ve uluslararası) politika oluşturma süreçlerine dâhil olup olmadığını; çevre konusunda üyesi olduğu dernekler, ilgili kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile yaptığı iş birliklerini ve varsa aldığı görevleri ve desteklediği faaliyetleri açıklar.

Şirketimiz yurt içi ve yurt dışında üyesi olduğu ve yönetim ve danışma kurullarında görev aldığı Uluslararası Hava Taşıyıcıları Birliği ("IATA") ve Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği ("TÖSHİD") gibi sektörel örgütler bünyesinde çevresel konularda politika oluşturma, yasal düzenlemelere görüş verme, ilgili kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile iş birlikleri gerçekleştirme, SHGM ile yerel havacılık emisyon izleme, raporlama, doğrulama sistemi altyapısının oluşturulması gibi faaliyetlerde aktif biçimde rol almaktadır.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <https://www.flypgs.com/basin-bultenleri/iatanin-duzenledigi-uluslararasi-havacilik-icin-karbon-ofset-ve-azaltma-plani-corsia-seminer-i-istanbulda-gerceklesti>

2.10. Çevresel göstergeler (Sera gazı emisyonları (Kapsam-1 (Doğrudan), Kapsam-2 (Enerji dolaylı), Kapsam-3 (Diğer dolaylı) 1), hava kalitesi, enerji yönetimi, su ve atıksu yönetimi, atık yönetimi, biyoçeşitlilik etkileri) ışığında çevresel etkileri ile ilgili bilgileri dönemsel olarak karşılaştırılabilir bir şekilde raporlar.

Kapsam-3 ve biyoçeşitlilik etkileri hariç diğer başlıklara ait çevresel göstergeler Madde 2.5 ve 2.6'da belirtilen çerçeve kapsamında takip edilmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.11. Verilerini toplamak ve hesaplamak için kullandığı standart, protokol, metodoloji ve baz yıl ayrıntılarını açıklar.

Uygulanabilir standart, protokol, metodoloji ve baz yıl detayı CDP ve CORSIA kapsamında yaptığımız raporlarda ifade edilmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.12. Önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak rapor yılı için çevresel göstergelerin durumunu açıklar (artış veya azalma).

Önceki yıllar ile karşılaştırmalı çevresel gösterge detayı CDP kapsamında yaptığımız raporlarda ifade edilmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.13. Çevresel etkilerini azaltmak için kısa ve uzun vadeli hedefler belirler ve bu hedefleri açıklar. Bu hedeflerin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nın önerdiği şekilde Bilime Dayalı olarak belirlenmesi tavsiye edilir. Daha önce belirlediği hedeflere göre rapor yılında gerçekleşen ilerleme söz konusu ise konu hakkında bilgi verir.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren mevcut hedeflerini belirtilen tavsiye doğrultusunda gözden geçirmeyi hedeflemektedir.

2.14. İklim krizi ile mücadele stratejisini ve eylemlerini açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.15. Sunduğu ürünler ve/veya hizmetlerin potansiyel olumsuz etkisini önleme veya minimize etme program ya da prosedürlerini açıklar; üçüncü tarafların sera gazı emisyon miktarlarında azaltım sağlamaya yönelik aksiyonlarını açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.16. Çevresel etkilerini azaltmaya yönelik aldığı aksiyonlar, yürüttüğü projeler ve girişimlerin toplam sayısını ve bunların sağladığı çevresel fayda/kazanç ve maliyet tasarruflarını açıklar.

Belirtilen bilgiler CDP kapsamında yaptığımız raporlarda ifade edilmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.17. Toplam enerji tüketim verilerini (hammadeler hariç) raporlar ve enerji tüketimlerini Kapsam-1 ve Kapsam-2 olarak açıklar.

Belirtilen bilgiler CDP raporlarımızda ifade edilmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.18. Raporlama yılında üretilen ve tüketilen elektrik, ısı, buhar ve soğutma hakkında bilgi sağlar.

Şirketimizde üretilen kaynak bulunmamaktadır. Tüketilen kaynaklar CDP raporlaması kapsamında kamuya paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.19. Yenilenebilir enerji kullanımının artırılması, sıfır veya düşük karbonlu elektriğe geçiş konusunda çalışmalar yapar ve bu çalışmalarını açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.20. Yenilenebilir enerji üretim ve kullanım verilerini açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.21. Enerji verimliliği projeleri yapar ve bu çalışmalar sayesinde enerji tüketim ve emisyon azaltım miktarını açıklar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.22. Yer altından veya yer üstünden çekilen, kullanılan, geri dönüştürülen ve deşarj edilen su miktarlarını, kaynaklarını ve prosedürlerini (Kaynak bazında toplam su çekimi, su çekiminden etkilenen su kaynakları; geri dönüştürülen ve yeniden kullanılan suyun yüzdesi ve toplam hacmi vb.) raporlar.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

2.23. Operasyonlar veya faaliyetlerinin herhangi bir karbon fiyatlandırma sistemine (Emisyon Ticaret Sistemi, Cap & Trade veya Karbon Vergisi) dâhil olup olmadığını açıklar.

2020 yılında, ICAO ve SHGM düzenlemeler doğrultusunda CORSIA kapsamında uluslararası havacılık faaliyetleri için karbon dönüşüm ve azaltma programına dahil olduk. Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (EU-ETS) aynı dönem itibarıyla Avrupa Birliği içerisinde gerçekleştirilen sınırlı sayıda uçuşumuz için geçerlidir. Şirketimiz ayrıca farklı ülkelerin nihai tüketim vergisi olarak uyguladığı karbon vergisi benzeri uygulamalara uyum sağlamaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.24. Raporlama döneminde biriken veya satın alınan karbon kredisi bilgisini açıklar.

2020 yılı itibarıyla Pegasus, ICAO ve SHGM düzenlemeler doğrultusunda CORSIA kapsamında uluslararası havacılık faaliyetleri için karbon dönüşüm ve azaltma programına dahildir. Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (EU-ETS) düzenlemeleri aynı dönem itibarıyla Avrupa Birliği içerisinde gerçekleştirilen sınırlı sayıda uçuşumuz için geçerlidir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

2.25. Ortaklık içerisinde karbon fiyatlandırması uygulanıyor ise ayrıntılarını açıklar.

2020 yılında karbon fiyatlandırması kapsamına giren bir faaliyetimiz bulunmamaktadır.

2.26. Çevresel bilgilerini açıkladığı tüm zorunlu ve gönüllü platformları açıklar.

Pegasus, 2020 yılında çevresel bilgilerini CDP platformu kapsamında gönüllü olarak kamuoyuna açıklamıştır.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

3. SOSYAL İLKELER

A. İnsan ve Çalışan Hakları

3.1. İnsan Hakları Evrensel Beyannameğine, Türkiye'nin onayladığı ILO Sözleşmelerine ve Türkiye'de insan hakları ve çalışma hayatını düzenleyen hukuksal çerçeve ve mevzuata tam uyumun taahhüt edildiği Kurumsal İnsan Hakları ve Çalışan Hakları Politikası oluşturur. Söz konusu politikayı ve politikanın uygulanması ile ilgili rolleri ve sorumlulukları kamuya açıklar.

İnsan hakları ve çalışma hayatını düzenleyen yasal çerçeve ve mevzuata tam uyum taahhüdü ve buna bağlı beyan, görev ve sorumluluklar, Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi, Pegasus İnsan Kaynakları Politikası, Pegasus Ücret Yönetimi Politikası ve Pegasus İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nde çeşitli başlıklar altında düzenlenmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <https://www.flypgs.com/kariyer>
- <http://www.pegasusyaticimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

3.2. İşe alım süreçlerinde fırsat eşitliği sağlar. Tedarik ve değer zinciri etkilerini de gözeterek adil iş gücü, çalışma standartlarının iyileştirilmesi, kadın istihdamı ve kapsayıcılık konularına (kadın, erkek , dini inanç, dil, ırk, etnik köken, yaş, engelli, mülteci vb. ayrımı yapılmaması gibi) politikalarında yer verir.

Fırsat eşitliği, adil iş gücü, çalışma standartlarının iyileştirilmesi, kadın istihdamı ve kapsayıcılık politikaları Pegasus İnsan Kaynakları Politikası, Pegasus İşe Alım Prosedürü ve Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi'nde çeşitli başlıklar altında düzenlenmektedir.

Kadınların iş hayatındaki rolüne ve eşitlik ilkesine verdiğimiz önemi vurgulamak adına, Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri (*Women's Empowerment Principles – WEPs*) platformuna katılan dünyadaki ilk havayolu olmamız, SHGM Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Komisyonu'nun üyesi olarak çalışmalar yürütmemiz, Yanındayız Derneği, wTech Teknolojide Kadın Derneği, PWN İstanbul, Women in Sales platformu gibi oluşumlara destek vermemiz ve bir şirket geleneği olarak filoya yeni katılan uçaklarımıza çalışanlarımızın kız çocuklarının isimlerini vermemiz, Şirketimizin cinsiyet dengesi konusunda gösterdiği hassasiyet ve önemin göstergesidir. Kadınlar arasında havacılıktaki fırsatlar hakkında farkındalığın artmasına, kadınların havacılıktaki niceliksel ve niteliksel rolü ve etkinliğinin geliştirilmesine destek veriyoruz. Pegasus, 2019 yılında IATA üyesi hava yollarının gönüllü olarak sektörde kadın temsilini 2025 yılına kadar %25 seviyesinde yükseltme veya en az %25'e kadar artırmayı hedefleyen "25by2025" girişimini dünyada imzalayan ilk havayolu şirketlerinden biri olmuştur. Bu taahhüdün bir yansıması olarak Pegasus Yönetim Kurulu "Yönetim Kurulunda Temsil Politikasını" 2019 yılında güncellemiş ve Yönetim Kurulunda kadın temsili için 2025 yılına kadar en az %25 temsil hedefi belirlemiştir.

Diğer yandan, Pegasus Sosyal Aktivite Kulüplerimiz ile her bölümden aktif katılım sağlayarak, çalışanlarımızın spor yapma alışkanlıklarını destekliyor ve Şirketimizi kurumsal platformlarda temsil etme imkanı sağlıyoruz. Gönüllülük esasıyla tek bir hedef etrafında birleşen çalışanlarımız, takım olma ve birlikte rekabet etme fırsatı buluyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğine dikkat çekmek amacıyla Kadın Yelken Takımımız gibi sadece kadın çalışanlarımızdan kurulan takımlarımız Şirketimizi kurumsal spor alanında temsil ediyor.

Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <https://www.flypgs.com/kariyer>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>
- <https://weps-gapanalysis.org/>
- <http://web.shgm.gov.tr/tr/shgm-calisma-gruplari/5771-sivil-havacilik-genel-mudurlugu-toplumsal-cinsiyet-dengesi-gelistirme-komisyonu>
- <https://www.iata.org/en/policy/future-of-airlines-2035/25-by-2025/>

3.3. Belirli ekonomik, çevresel, toplumsal faktörlere duyarlı kesimlerin (düşük gelirli kesimler, kadınlar vb.) veya azınlık haklarının/fırsat eşitliğinin gözetilmesi konusunda değer zinciri boyunca alınan önlemleri açıklar.

Şirketimizin bu alandaki taahhütleri Madde 3.2’de açıklanmıştır.

3.4. Ayrımcılığı, eşitsizliği, insan hakları ihlallerini, zorla çalıştırmayı önleyici ve düzeltici uygulamalara ilişkin gelişmeleri raporlar. Çocuk işçi çalıştırılmamasına yönelik düzenlemeleri açıklar.

Şirketimizin bu alandaki uygulamaları Pegasus İnsan Kaynakları Politikası ve Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi kapsamında düzenlenmekte ve faaliyetlerimiz hakkında genel bilgi yıllık faaliyet raporlarımız içerisinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

3.5. Çalışanlara yapılan yatırım (eğitim, gelişim politikaları), tazminat, tanınan yan haklar, sendikalaşma hakkı, iş/hayat dengesi çözümleri ve yetenek yönetimine ilişkin politikalarını açıklar. Çalışan şikayetleri ve anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin mekanizmaları oluşturarak uyuşmazlık çözüm süreçlerini belirler. Çalışan memnuniyetinin sağlanmasına yönelik olarak yapılan faaliyetleri düzenli olarak açıklar.

Şirketimiz İnsan Kaynakları Direktörlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Pegasus Akademi Bölümümüz, tüm çalışanlarımızın kişisel, yönetsel ve mesleki gelişimi için önemli bir eğitim ve gelişim platformu olarak oluşturulmuştur ve 2015 yılından beri faaliyetlerini bu kapsamda sürdürmektedir. Çalışanlarımızın tazminat ve benzeri yasal hakları başta Pegasus Ücret ve Tazminat Politikası ve Pegasus İnsan Kaynakları Politikası olmak üzere Şirket düzenlemelerimiz ile güvence altına alınmıştır. Yetenek yönetimi, yan haklar, çalışanın kişilik haklarının korunması, etik davranış kuralları, şeffaf iletişim ve şikayet kanalları diğer İnsan Kaynakları düzenlemelerimiz ve Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi çerçevesinde düzenlenmekte ve faaliyetlerimiz hakkında genel bilgi yıllık faaliyet raporlarımız içerisinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

3.6. İş sağlığı ve güvenliği politikaları oluşturur ve kamuya açıklar. İş kazalarından ve sağlığın korunması amacıyla alınan önlemleri ve kaza istatistiklerini açıklar.

Pegasus, ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikasına sahiptir. İş Sağlığı ve Güvenliği politikamız kamuoyuna açıklamaktadır. Şirketimiz bünyesinde iş kazaları ve sağlığın korunması amacıyla yapılan çalışmalar, alınan önlemler ve kaza istatistikleri aylık olarak raporlanarak üst yönetime raporlanmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/yetki-ve-sertifikalarimiz>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

3.7. Kişisel verilerin korunması ve veri güvenliği politikalarını oluşturur ve kamuya açıklar.

Şirketimiz, kişisel verilerin korunması ve veri güvenliğinin sağlanmasını en üst düzeyde Bilgi Güvenliği Politikası kapsamında taahhüt etmektedir. Şirketimizin bu alanlardaki çalışmaları Hukuk Müşavirliği & Genel Sekreterlik ve Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü koordinasyonunda kapsamlı Şirket içi düzenlemeler ile yürütülmektedir. Şirketimiz, kişisel verilerin korunması, veri güvenliği ve iş sürekliliği konusunda Kişisel Verileri Koruma Komitesi ve Kurumsal Siber Olaylara Müdahale Ekibi adı altında çalışma grupları oluşturmuştur. Şirketimiz, SHGM düzenlemelerine bağlı olarak ulusal siber güvenlik düzenlemeleri çerçevesinde havacılık sektörüne özel siber güvenlik çalışmalarında yer almaktadır. Şirketimiz, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu kararları doğrultusunda Veri Sorumluları Sicili (VERBİS) kaydını 31.12.2018 tarihinden itibaren kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Referans:

- <https://www.flypgs.com/pegasus-hakkinda/politikalar>
- <http://web.shgm.gov.tr/tr/s/5209-kurumsal-siber-olaylara-mudahale-ekipleri-ile-ilgili-genel-mudurlugumuz-genelgesi-revize-edilmistir>
- <https://verbis.kvkk.gov.tr/>

3.8. Etik politikası oluşturur (iş, çalışma etiği, uyum süreçleri, reklam ve pazarlama etiği, açık bilgilendirme vb. çalışmaları dâhil) ve kamuya açıklar.

Şirketimiz, etik faaliyetlerin yönetimi için Pegasus Ahlaki Davranış Rehberini yayımlamıştır ve bu belge kapsamında Şirket genelinde etkin bir etik yönetim sistemini doğrudan Yönetim Kurulu Denetim Komitesi gözetiminde sürdürmektedir. Bu kapsamda faaliyetlerimiz hakkında genel bilgi yıllık faaliyet raporlarımız içerisinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

3.9. Toplumsal yatırım, sosyal sorumluluk, finansal kapsayıcılık ve finansmana erişim kapsamındaki çalışmalarını açıklar.

Şirketimiz, toplumsal yatırım ve sosyal sorumluluk alanında faaliyetlerde bulunmakta ve bu faaliyetlerini düzenli olarak raporlamaktadır. Şirketimizin bu alandaki faaliyetleri pay sahipleri Genel Kurulumuz tarafından kabul edilen Pegasus Bağış ve Yardım Politikası ve Yönetim Kurulumuz tarafından kabul edilen Kurumsal Sosyal Sorumluluk Politikasına uygun olarak yürütülmektedir. Madde 3.2 kapsamında belirttiğimiz bazı çalışmaların yanı sıra Sivil Toplum İçin Destek Vakfı ile iş birliği içerisinde yürüttüğümüz "Yarınlara Uçuyoruz" projesi gibi inisiyatifler ile özellikle eğitim, sağlık, toplumsal dayanışma ve sivil havacılık konularında sosyal sorumluluk üstleniyoruz.

Referans:

- <https://www.yarinlaraucuyoruz.com/>

3.10. Çalışanlara ÇSY politikaları ve uygulamaları konusunda bilgilendirme toplantıları ve eğitim programları düzenler.

Pegasus Akademi bünyesinde planlanan eğitim ve gelişim programları ile çalışanlarımızın ÇSY politikaları ve uygulamaları konusunda bilgilendirilmeleri, eğitim almaları ve farkındalık sahibi olmaları sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2020 yılı içerisinde uçuş emniyeti, çevre, veri ve bilgi güvenliği, etik uyum ve COVID-19 tedbirleri konularında toplam 21 çevrimiçi ve sınıf eğitim planlaması üzerinden tüm çalışanlarımızı kapsayan 55.566 adet eğitim gerçekleştirilmiştir. Belirtilen konular hakkında çevrimiçi ortamda duyuru ve hatırlatmalar ile farkındalık çalışmaları yürütülmüştür. Özellikle COVID-19 salgınının çalışma ortamı ve uçuş faaliyetlerimize etkisi nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği konusunda özel eğitim ve bilgilendirme çalışmaları 2020 yılı içerisindeki faaliyetlerimizde öncelikle ele alınmıştır.

B. Paydaşlar, Uluslararası Standartlar ve İnisiyatifler

3.11. Sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerini tüm paydaşların (çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler ve hizmet sağlayıcılar, kamu kuruluşları, hissedarlar, toplum ve sivil toplum kuruluşları vb.) ihtiyaç ve önceliklerini dikkate alarak yürütür.

Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi uyarınca, Pegasus, çalışanlar, misafirler, müşteriler, tedarikçiler, ilişkili diğer organizasyonlar ve kamu kurumları ile ilişkilerde akıl, vicdan ve sağduyu temelinde dürüst, saygılı, doğru ve güvenilir şekilde davranmayı taahhüt eder. Pegasus, "hava yoluyla yolculuğun herkesin hakkı olduğu" inancıyla tüm fertleri, tedarikçileri ve iş ortakları ile bu misyonu için faaliyetlerini sürdürmektedir. Pegasus bu misyonu doğrultusunda hem çalışanlarını ilgilendiren şirket içi süreçlerde çalışanlarından hem müşteri memnuniyeti anketi ve talep şikayet yönetimi üzerinden misafirlerinden geri bildirim almaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/politikalar>
- <https://www.flypgs.com/bize-yazin>
- <https://www.flypgs.com/iletisim/genel-mudurluk-iletisim>

3.12. Müşteri şikayetlerinin yönetimi ve çözümüne ilişkin müşteri memnuniyeti politikası düzenler ve kamuya açıklar.

Pegasus, müşteri memnuniyetini düzenli olarak ölçmektedir ve misafir memnuniyetinin artırılmasını yönetim performans göstergeleri arasında tanımlamıştır. Pegasus "*düşük maliyetli hava taşıyıcılığı*" iş modeli kapsamında yenilikçi, akılcı, ikeli ve sorumlu bir faaliyet anlayışını sürdürmekte ve müşterilerine ölçülebilir bir memnuniyet sağlamayı hedeflemektedir. Şirketimiz, son iki yılda misafir deneyimi, marka imajı ve hizmetleri ile ilgili olarak yurt içi ve yurt dışında ödül almış ve misafir memnuniyet performansını bir önceki yıla göre artırmıştır. Bu kapsamdaki faaliyetlerimiz ve Şirketimize bu alanda verilen ödüller, yıllık faaliyet raporlarımızın 3 (*Şirketin Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları*) ve 7A (*Menfaat Sahiplerine Yönelik Uygulamalar*) bölümlerinde açıklanmaktadır. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>

3.13. Paydaş iletişimini sürekli ve şeffaf bir şekilde yürütür; hangi paydaşlarla, hangi amaçla, ne konuda ve ne sıklıkla iletişime geçtiğini, sürdürülebilirlik faaliyetlerinde kaydedilen gelişmeleri açıklar.

Madde 4.3 kapsamında açıklanmıştır.

3.14. Benimsediği uluslararası raporlama standartlarını (Karbon Saydamlık Projesi (CDP), Küresel Raporlama Girişimi (GRI), Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC), Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB), İklimle İlişkili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD) vb.)) kamuya açıklar.

Şirketimiz 2017, 2018 ve 2019 yıllarında Karbon Saydamlık Projesi (CDP) kapsamında raporlama yapmıştır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>

3.15. İmzacısı veya üyesi olduğu uluslararası kuruluş veya ilkeleri (Ekvator Prensipleri, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP-FI), Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler (UNGC), Birleşmiş Milletler Sorumlu Yatırım Prensipleri (UNPRI) vb.), benimsediği uluslararası prensipleri (Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği (ICMA) Yeşil/Sürdürülebilir Tahvil Prensipleri gibi) kamuya açıklar.

Pegasus, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesini Türkiye’de imzalayan ilk havayolu şirkettir. Şirketimiz böylece insan hakları, çalışma standartları, çevre duyarlılığı ve yolsuzlukla mücadele alanlarında belirlenen on ilkeye uyum taahhüdünde bulunmuştur. Cinsiyet eşitliği alanında aktif katılımcısı olduğumuz platformlar Madde 3.2’de açıklanmıştır.

Referans:

- <https://www.globalcompactturkiye.org/10-ilke/>

- <https://www.flypgs.com/basin-bultenleri/pegasus-hava-yollari-bm-kuresel-ilkeler-sozlesmesine-imza-atti#:~:text=Pegasus%20Hava%20Yollar%C4%B1%2C%20Birle%C5%9Fmi%C5%9F%20Milletler,%C4%B0lke've%20Uyaca%C4%9F%C4%B1n%C4%B1%20taahh%C3%Bct%20etti.>

3.16. Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi ve uluslararası sürdürülebilirlik endekslerinde (Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi, FTSE4Good, MSCI ÇSY Endeksleri vb.) yer almak için somut çaba gösterir.

Pegasus, 2013 yılından bu yana kesintisiz olarak BIST Kurumsal Yönetim Endeksinde, 2016-2019 yılları arasında BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde yer almıştır. Pegasus Kurumsal Yönetim Komitesi 2019 yılında Şirketin önümüzdeki dönemde CORSIA ile bağlantılı yükümlülüklerini de değerlendirerek Şirketin ileriye dönük kapsamlı bir sürdürülebilirlik uyum çalışması için çalışmalarını başlatmıştır ve bu çalışmalar kapsamında Pegasus, Kasım 2020 itibarıyla BIST Sürdürülebilirlik Endeksine yeniden katılmıştır.

Referans:

- <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/163/kurumsal-yonetim-endeksi>
- <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/165/bist-surdurulebilirlik-endeksi>

4. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ

4.1. II-17.1 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında zorunlu olarak uyulması gereken Kurumsal Yönetim ilkeleri yanında tüm Kurumsal Yönetim ilkelerine uyum sağlanması için azami çaba gösterir.

Pegasus, paylarının Nisan 2013'te halka arzı sonrasında yıl içerisinde uygulanması zorunlu Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerine tam uyum sağlarken, uygulanması zorunlu olmayan ilkelere de önemli ölçüde uyum sağlamıştır. Pegasus, BIST Kurumsal Yönetim Endeksinde yer alan şirketler arasında endekste yer almaya izin veren uyum derecesini halka arzını gerçekleştirdiği yıl içerisinde elde eden tek kuruluştur ve yıllar içerisinde kurumsal yönetim uyum puanını sürekli iyileştirmiştir. 2020 yılı itibarıyla Pegasus'un Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu %96.30 olarak gerçekleşmiştir. Kurumsal yönetim uyumuna ilişkin detay bilgi Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) içerisinde yer almaktadır. Pegasus, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu içerisinde yalnız tam olarak uygulanmayan ilkeler için değil, tam uyum sağlanan ilkeler için geçerli uygulamaları hakkında da bilgi vermektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>

4.2. Sürdürülebilirlik konusunu, faaliyetlerinin çevresel etkilerini ve bu konudaki ilkeleri kurumsal yönetim stratejisini belirlerken göz önünde bulundurur.

Pegasus, sürdürülebilirlik konusunu, faaliyetlerinin çevresel etkilerini ve bu konudaki ilkeleri kurumsal yönetim stratejisini belirlerken göz önünde bulundurmaktadır. Bu doğrultuda CDP ve benzeri çevresel çalışmalar ile sosyal ve kurumsal yönetim başlıkları altındaki birçok sürdürülebilirlik çalışması Şirketimizin 2013 yılındaki paylarının ilk halka arzı sonrasında başlatılmış ve zaman içerisinde gelişim sağlamıştır. Pegasus, 2013 yılından bu yana kesintisiz olarak BIST Kurumsal Yönetim Endeksinde, 2016-2019 yılları arasında BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde yer almıştır. Pegasus Kurumsal Yönetim Komitesi 2019 yılında Şirketin önümüzdeki dönemde CORSIA ile bağlantılı yükümlülüklerini de değerlendirerek Şirketin ileriye dönük kapsamlı bir sürdürülebilirlik uyumu için çalışmaları başlatmıştır ve bu çalışmalar kapsamında Pegasus, Kasım 2020 itibarıyla BIST Sürdürülebilirlik Endeksine yeniden katılmış ve bu Rapor kapsamında politika, strateji, organizasyon, hedef, ölçüm ve raporlama konularında çalışmaları Pegasus Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu koordinasyonunda kapsamlı bir şekilde ele almıştır.

Referans:

- <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/163/kurumsal-yonetim-endeksi>
- <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/165/bist-surdurulebilirlik-endeksi>

4.3. Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde belirtildiği şekilde menfaat sahiplerine ilişkin ilkelere uyum sağlamak ve menfaat sahipleri ile iletişimi güçlendirmek için gerekli tedbirleri alır. Sürdürülebilirlik alanındaki tedbirler ve stratejilerin belirlenmesinde menfaat sahiplerinin görüşlerine başvurur.

Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtildiği şekilde menfaat sahiplerine ilişkin ilkelere uyum ve menfaat sahipleri ile iletişimin güçlendirilmesi için gerekli tedbirler yıllık faaliyet raporlarımız ekinde yer alan kurumsal yönetim uyum beyanımız ve burada atıf yapılan Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Şirketimizin 2020 yılı itibarıyla Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu kapsamında menfaat sahiplerine ilişkin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumu %96.98 olarak ölçülmüştür. Sürdürülebilirlik alanındaki uygulamalarımızın iletişimi paydaşlar ile şeffaf bir şekilde yürütülmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünlük raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Diğer yandan Pegasus Ahlaki Davranış Rehberi uyarınca, Pegasus, çalışanlar, misafirler, müşteriler, tedarikçiler, ilişkili diğer organizasyonlar ve kamu kurumları ile ilişkilerde akıl, vicdan ve sağduyu temelinde dürüst, saygılı, doğru ve güvenilir şekilde davranmayı taahhüt eder. Pegasus, "hava yoluyla yolculuğun herkesin hakkı olduğu" inancıyla tüm fertleri, tedarikçileri ve iş ortakları ile bu misyonu için faaliyetlerini sürdürmektedir. Pegasus bu misyonu doğrultusunda hem çalışanlarını ilgilendiren şirket içi süreçlerde çalışanlarından hem müşteri memnuniyeti anketi ve talep şikayet yönetimi üzerinden misafirlerinden geri bildirim almaktadır.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>
- http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/medium/image/is-etigi-kurallari_93/view.aspx

4.4. Sosyal sorumluluk projeleri, farkındalık etkinlikleri ve eğitimler ile sürdürülebilirlik konusu ve bunun önemi hakkında farkındalığın artırılması konusunda çalışır.

Sürdürülebilirlik alanındaki uygulamalarımızın iletişimi paydaşlar ile şeffaf bir şekilde yürütülmektedir. Çalışanlarımız için farkındalık etkinlikleri ve şirket içi ve mesleki eğitim ve gelişim programları bu iletişimin bir parçası olarak yürütülmektedir. Şirketimiz, 2021 yılından itibaren bu konuda bütünleşik raporlama imkanlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Referans:

- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/surdurulebilirlik>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/operasyonel-ve-finansal-veriler/faaliyet-raporlari>
- <http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/kurumsal-yonetim-derecelendirme>
- http://www.pegasusyatirimciiliskileri.com/medium/image/is-etigi-kurallari_93/view.aspx